MAANPUOLUSTUKSEN
HENKILÖKUNTALIITTO MPHL RY

LAUSUNTO 2/Dg

10.2.2025

Eduskunta
valtiovarainvaliokunta hallinto- ja turvallisuusjaosto

VNS 9/2024/vp Valtioneuvoston puolustusselonteko

PUOLUSTUSSELONTEKO – TALOUDELLINEN NÄKÖKULMA

Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston puolustuselontekoon teemalla taloudellinen näkökulma.

Puolustusselonteko arvioi realistisesti ja suorapuheisesti Suomen puolustusta sekä toimintaympäristön kehitystä selontekokaudella ulottuen 2030-luvulle.

Selonteon mukaan puolustuksen toimintaedellytykset on turvattava varmistamalla riittävä rahoitus ylivaalikautisesti. Tuemme tätä ja puolustusmenojen määrärahatason nostoa pysyvästi sekä mitoitusta vähintään Naton yhteisesti määrittämälle tavoitetasolle.

Taloudelliset kehykset ovat haastavat, mutta selonteon vakavat kirjaukset toimintaympäristön muutoksista, jotka edellyttävät jatkuvaa kykyä vastata laaja-alaiseen vaikuttamiseen, pitkäkestoiseen sotilaalliseen painostukseen sekä vuosia kestävään laajamittaiseen sodankäyntiin kansallisin voimavaroin ja osana Natoa, edellyttävät Suomelta vahvaa puolustusta ja pelotetta. Ilman rauhaa ja vakautta yhteiskunnan toimintaedellytykset heikkenevät kriittisesti.

Ukraina tarvitsee edelleen kaiken mahdollisen tuen. Luovutetun materiaalin osalta on välttämätöntä huolehtia Puolustusvoimille täysimääräinen lisärahoitus.

Selonteossa on mittava määrä Puolustusvoimien kehityskohteita, jotka edellyttävät riittäviä resursseja. Kokonaismaanpuolustuksen ylläpito ja kehittäminen hankkeineen vaativat pitkäjänteistä suunnittelua ja resurssit on turvattava kaikilta osin.

Kaikki puolustusselonteossa esitettävät hankinnat ja toiminta ovat tärkeitä. Toiminta on mahdollista ainoastaan osaavan, ammattitaitoisen ja riittävän henkilöstön turvin. Puolustusvoimien henkilöstön määrä on edelleen puolustusvoimauudistuksen sekä puolustusselonteon 2021 jälkeen alimitoitettu nykyisiin tehtäviin nähden.

Kirjaus 1500:n henkilötyövuoden lisätarpeesta kuluvalle ja seuraavalle vaalikaudelle parantaa tilannetta. Hyvää kirjauksessa on myös se, että henkilöstöryhmäkiintiöitä ei ole määritelty. Siviilihenkilöstön välitön lisätarve on noin 500 htv. Aikajänne on myös liian pitkä. Vakituista siviilihenkilöstöä tarvitaan pikaisesti lisää.

Esitämme, että henkilöstön lisätarpeita edelleen tarkastellaan selontekokaudella.

Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien suorittaminen kaikissa turvallisuustilanteissa edellyttää suorituskykyistä ja riittävää henkilöstöä, jonka jaksamisesta tulee huolehtia sekä taata henkilöstön toimintakyky kokonaisvaltaisesti.

Selonteon kirjauksen, jonka mukaan henkilöstömäärällä on kriittinen vaikutus työssä jaksamiseen, allekirjoitamme täysin.

Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto kantaa erityistä huolta siviilihenkilöstön jaksamisesta ja riittävästä määrästä Puolustusvoimissa.

Pidämme tärkeänä, että siviilihenkilöstön suhteellisesta ja tasapuolisesta tehtävien osuudesta huolehditaan.

Tuemme myös puolustusministeriön henkilöstövahvuuden lisäämistä.

Selonteon mukaan uusien tehtävien edellyttämien resurssien vahvistamiseksi on myös tarkistettava lainsäädäntöä niin, että koko henkilöstöä voidaan tarvittaessa käyttää kaikkiin Puolustusvoimien tehtäviin kaikissa valmiustiloissa niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Pidämme tärkeänä, että kansainvälisten tehtävien täyttö on vapaaehtoisuuteen perustuvaa.

Palvelussuhteen ehtojen ja urapolkujen tavoitteellinen kehittäminen niin kotimaan kuin ulkomaantehtävien osalta takaa osaavien ammattilaisten kiinnostuksen ja motivaation hakeutua tehtäviin.

Lisäksi selonteossa tarkastellaan myös mahdollisuutta jatkaa alemman pakollisen eroamisiän ylittäneen ammattisotilaan palvelussuhdetta tarvittaessa toisessa sotilasvirassa. Tämä on hyvä kirjaus, ja toteutuessaan poistaa tarpeen täyttää siviililuonteisia tehtäviä evp-sotilailla.

Korostamme tässä yhteydessä myös, että Puolustusvoimien toiminnan kannalta kustannustehokkainta on arvioida tehtävien kohdentaminen soveltuvimmalle henkilöstöryhmälle, ja näin mahdollistaa sekä varmistaa, että sotilaat toimivat sotilaallista koulutusta vaativissa tehtävissä ja siviilit siviililuonteisissa tehtävissä.

Tässä muuttuneessa tilanteessa henkilöstöresurssien suuntaaminen niin, että jokainen tekee koulutustaan ja ammattinsa mukaista työtä on järkevää henkilöstöresurssien käyttöä.

Näin toimien sotilaita pystytään tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti sijoittamaan ja siirtämään mm. operatiivisiin, valmiudellisiin, kansainvälisiin ja koulutuksellisiin tehtäviin, sillä myös ammattisotilaita tarvitaan kipeästi lisää.

Kunnioittavasti

Elina Laiho
puheenjohtaja